

**Underlag för budget 2023 med
inriktning 2024 och 2025 för
kommunstyrelsen**

Innehåll

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål	3
1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	3
1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	4
1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	5
2 Nämndens verksamhetsområde	6
2.1 Utbildning, omsorg och andra välfärdstjänster	6
2.2 Arbete och egen försörjning	7
2.3 Boende för nyanlända.....	8
2.4 Trygghet och säkerhet	8
2.5 Näringslivsfrämjande arbete.....	9
2.6 Stadsutveckling	11
2.7 Försörjningsinfrastruktur.....	11
2.8 Miljö- och klimatarbete	12
2.9 Agenda 2030	13
2.10 Evenemang och visningsverksamhet.....	14
2.11 Ekonomistyrning, finansiering och inköp	14
2.12 Styrning av stadens investeringsprojekt	16
2.13 Lokalförsörjning.....	17
2.14 Kvalitet, innovationer och digitalisering	18
2.15 Personalstrategiskt arbete och kompetensförsörjning	20
2.16 Internationellt arbete.....	22
2.17 Strategisk kommunikation.....	22
2.18 Juridiskt stöd	23
2.19 Kontorsintern kompetensförsörjning.....	23
2.20 Samverkan med regioner, myndigheter och andra aktörer.....	24
3 Sammanfattande ekonomisk analys	24
4 Lokalförsörjningsplan	26

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Stockholms stads verksamheter liksom stadsledningskontoret följer händelseutvecklingen noga med anledning av kriget i Ukraina och det allvarliga säkerhetspolitiska läget. Föreliggande ärende innehåller ingen djupare ekonomisk eller verksamhetsmässig analys av möjliga konsekvenser på planeringsperioden utifrån händelserna i Europa då dessa konsekvenser är mycket svåra att överblicka i nuläget.

Kommunstyrelsens Underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025 belyser frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2023–2025. Inledningsvis sammanfattas i punktform strategiska satsningar och prioriteringar som bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål under treårsperioden, varav många redan är igång. Avgränsning har gjorts till ett urval områden som erbjuder särskilda möjligheter till utveckling eller där det finns behov av förflyttning, vilket analyseras närmare i avsnitt 2. Utgångspunkten är att pandemin mattas av under 2022. Det är angeläget att fortsatt följa pandemins utveckling, fortsätta omhänderta erfarenheterna från utvärderingarna av stadens hantering av pandemin, samt analysera konsekvenserna av pandemin på såväl kort som lång sikt.

1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

- Främja kostnadseffektiva välfärdstjänster av hög kvalitet genom tydligt resultatfokus och stöd till nämnder i samordning, styrning och uppföljning av stadens verksamheter inom välfärdssektorn
- Omhänderta lärdomar från pandemin i ett långsiktigt strukturerat utvecklingsarbete inom ramen för *Färdplan för äldreomsorgens utveckling* tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnder
- Vidareutveckla samverkan med regionen i en omställning till en god och nära vård i enlighet med nationella utredningar och överenskommelser
- Bidra till utvecklingen av stadens förmåga att sammanhållet och effektivt erbjuda digital service till stockholmare och näringsliv, i linje med kvalitetsprogrammet och utifrån stadens kommande kontaktstrategi
- Utveckla effektiva metoder för att innovativt och effektivt lära känna målgrupper som är svåra att nå i kommunikationsarbetet
- Bidra till effektiva insatser för att fler ska vara självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper kort
- Leda planeringen för nyanländas boendesituation i syfte att främja integration och etablering på arbetsmarknaden och i samhället
- Leda stadens trygghets- och säkerhetsarbete baserat på samordning, förebyggande insatser och utvecklad samverkan med polis, näringsliv och andra aktörer samt uppföljning av effekterna av insatser
- Verka för att områden som polisen klassat som särskilt utsatta eller utsatta ökar i trygghet och attraktivitet så att de lämnar polisens lista på utsatta områden
- Öka takten i arbetet för en sammanhållen beredskapsplanering inom krisberedskap och civilt försvar

- Löpande och över tid säkerställa förmågan till samordnad kriskommunikation samt vidareutveckla kommunikationsrelaterade frågor inom stadens arbete med civilt försvar
- Stärka den analytiska förmågan och utveckla arbetssätt i syfte att möta förändringar i medielandskapet och utvecklingen med förekomst av vilseledande information

1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

- Utveckla och samordna stadens näringslivsfrämjande arbete samt stödja nämnder och bolagsstyrelser i arbetet för ett bättre företagsklimat
- Stödja organisationen kring etableringsförfrågningar för att få fler företagsetableringar och aktörer som bidrar till stadens behov av samhällsfastigheter
- Samverka med berörda nämnder och bolagsstyrelser i utvecklingen av stadens digitala kontakter med företagen genom exempelvis information och e-tjänster
- Fortsätta den proaktiva satsningen för att hålla hög takt i bostadsbyggandet och öka antalet hyresrätter i nyproduktion
- Vidareutveckla styrning och uppföljning av de större stadsutvecklingsprojekten för att öka den koncernövergripande samordningen och säkerställa beslutsunderlagens kvalitet
- Leda arbetet med utvecklingen av Äldrevänlig stad
- Följa och stödja arbetet med Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen så att projektens ekonomi och framdrift följer avtalens intentioner och kommer på plats i tid
- Samordna och driva stadens intressen så att regional infrastruktur och kollektivtrafik byggs ut i takt med stadsutvecklingen
- Utveckla organisation, strategisk planering och uppföljning i syfte att åstadkomma en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning
- Verka för organisation och förutsättningar så att stadens klimat- och miljöarbete präglas av utvecklade arbetssätt inom innovation, inköp och kommunikation
- Leda stadens arbete med kommunikation och samverkan i regionen kring klimatfrågor tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser
- Vidareutveckla Klimatkontrakt 2030 och driva stadens intressen för att möjliggöra ändring av styrmedel och regelverk, ökad extern finansiering och innovation för att nå stadens klimat- och miljömål
- Utveckla innovativa kommunikationslösningar inom staden som stärker invånarnas förmåga att göra hållbara livsstilsval
- Samordna stadens klimatanpassningsarbete bland annat genom att utveckla det stadsövergripande klimatanpassningsnätverket samt följa upp *Handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025*
- Verka för att utvecklingsarbetet utifrån Agenda 2030 utgår från iakttagelser i *Hållbarhetsrapport 2021* samt att Agenda 2030 beaktas i framtagandet av nya styrdokument
- Verka för att staden strävar efter värdskap och annan arrangörssamverkan som ger mervärden för såväl näringslivet som stockholmarna och Stockholms stad och som

bidrar till långsiktig återhämtning efter pandemin

- Bidra till att Stadshusets publika verksamheter och evenemangshoteller spelar en viktig roll i återstarten av Stockholms evenemangs- och besöksnäring och fortsatt utvecklas för att möta nya förutsättningar
- Tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser genomföra firandet av Stadshusets 100-årsjubileum 2023 och förvalta det mervärde som bemarkelseåret skapar för framtiden

1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

- Leverera kostnadseffektiv lånefinansiering
- Fortsätta arbetet med projekt GPS (gemensamt planeringsverktyg i Stockholms stad) för att stärka ekonomistyrningen
- Stärka och utveckla det strategiska inköpsarbetet samt säkerställa en god kompetensförsörjning inom området
- Förbereda inför kommande upphandlingar av nästa generations gemensam it-service (GSIT) utifrån framtagna försörjningsstrategi och verksamheternas behov
- Utveckla investerings- och projektstyrningen för att främja en hållbar ekonomisk utveckling och säkerställa att prioriteringar sker ur ett koncernövergripande perspektiv
- Fortsätta arbetet med stärkt styrning och kostnadseffektivitet av stadens lokalanvändning genom att förbättra förutsättningarna för planering genom utvecklade prognoser, utveckling av stadens övergripande lokalresursplan och ökad samverkan
- Bidra till helhetsgrepp och tydlighet i styrning och kvalitetsarbete genom det nya kvalitetsprogrammet för systematiskt kvalitetsarbete, innovation och digitalisering samt stödja stadens verksamheter i sitt utvecklingsarbete
- Stödja nämnderna i att möta demografiska förändringar och utmaningar inom välfärden genom innovationer, verksamhetsförbättringar och effektiviseringar
- Växla upp arbetet med den smarta staden genom utveckling av kompetenser, plattformar och investeringar i datakommunikation, till exempel fiber och 5G
- Stärka stadens sammanhållna arkitekturförmåga i syfte att skapa en stadsövergripande målbild och ett ramverk för styrning av stadens it-utveckling, digitalisering och informationshanteringsförmåga
- Utveckla och förbättra stadens arbete med it- och informationssäkerhet utifrån ökade krav inom området och förändringar i omvärlden
- Fortsätta utvecklingen av sociala system, till exempel genom att genomföra prioriterade utvecklingsinitiativ som realiserar målarkitekturen såsom nödvändiga förbättringar och upphandlingar
- Fortsatt utveckla stadens it-infrastruktur och plattformar bland annat för att möjliggöra ökad digitalisering och digital samverkan samt stärka den verksamhetsnära förvaltningen
- Vidareutveckla samarbetet med akademien och näringslivet
- Stärka kunskaperna om arbetsmiljö och uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet

- Förbereda organisationen för förändringar i lagen om anställningsskydd (LAS) samt kollektivavtalen, nytt pensionsavtal och omställningsavtal
- Ta fram en sammanhållande planering av hur HR-systemen långsiktigt ska tillgodose verksamheternas behov av systemstöd inom HR-området
- Omhänderta utredning av organisation och bemanning av förvaltningsorganisationen för Utbildningsplattformen
- Bevaka och omvärldsanalysera samt verka för en aktiv närvaro på internationella arenor för att staden ska kunna påverka EU-lagstiftning och stärka sin position inom exempelvis klimat, säkerhet, trygghet, digitalisering och innovation
- Informera och föra dialog om tillgängliga EU-medel i syfte att möjliggöra strategiska samordnade utvecklingsåtgärder
- Medverka till att den internationella besöksverksamheten till Stockholm främjar verksamhets- och kvalitetsutveckling för nämnder och bolagsstyrelser i enlighet med den internationella strategin
- Samverka och gemensamt planera enhetliga och ändamålsenliga kommunikationsinsatser i stadsövergripande frågor såsom stadsutveckling, trygghet, näringsliv, miljö och klimat, arbetsgivarvarumärke m.m.
- Stärka stadens internkommunikation, bland annat med ett nytt stadsgemensamt intranät
- Bidra till nya arbetssätt och ökad kompetens för det strategiska kommunikationsarbetet som skärpt och ny lagstiftning för digitaliserade kanaler kräver
- Följa upp stadens centrala visserblåsfunktion
- Verka för effektiva samarbetsformer med Region Stockholm kring bland annat regionala utvecklingsfrågor

2 Nämndens verksamhetsområde

2.1 Utbildning, omsorg och andra välfärdstjänster

Trots att befolkningsökningen under 2021 var lägre än prognostiserat kvarstår den långsiktiga trenden där de demografiska behoven ökar snabbare än sysselsättningen. Andelen barn i skolåldern och framför allt äldre kommer att öka på längre sikt, vilket innebär att andelen invånare i förvärvsaktiv ålder minskar. Detta innebär att skatteintäkterna inte förväntas öka i samma takt som kostnaderna. För att staden även i framtiden ska kunna erbjuda en välfärd av hög kvalitet krävs en strategisk samhällsplanering och finansiering, exempelvis genom en digital omställning, effektiv administration och förbättrad samverkan mellan kommuner och regionen, övriga samhällsaktörer och fristående leverantörer.

Under perioden behövs fortsatt fokus på att uppnå goda resultat i skolan för samtliga elever. Genom åtgärder för att stärka barns och ungas skolresultat ges de bättre framtida möjligheter på arbetsmarknaden. Även förutsättningarna för en god hälsa ökar samtidigt som risken för ekonomisk, social och politisk marginalisering, utanförskap och kriminalitet minskar.

Arbetet med att erbjuda stadens medborgare en rättssäker, likställig och tillgänglig socialtjänst vid ett så tidigt skede som möjligt ska utvecklas. Under planeringsperioden införs en ny

socialtjänstlag och staden behöver anpassa verksamhet utifrån denna förändring. För att fånga upp barn och unga i riskzon ska det förebyggande arbetet utvecklas. För att nå framgång på lång sikt prioriterar staden samverkan mellan förskola, skola, fritidsverksamhet, socialtjänst, polisen och andra myndigheter. Stadsledningskontoret stödjer nämnderna i samordning, styrning och uppföljning av verksamheterna.

Arbetet med sociala investeringar fortsätter, uppföljningen av insatsernas effekt och förtjänster samt koppling till ordinarie arbete är viktiga områden framåt. I enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska staden säkerställa tillgängligheten och delaktigheten i socialtjänstens handläggning, insatser och skyddsåtgärder så att alla, oavsett funktionsförmåga, kan tillgodogöra sig hjälpen. Stadsledningskontoret följer upp och stödjer nämnderna i detta arbete.

Arbetet med att omhänderta erfarenheter från pandemin inom äldreomsorgen fortsätter. Tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska ett strukturerat utvecklingsarbete i enlighet med *Färdplan för äldreomsorgens utveckling* bedrivas i hela staden. Samverkan med regionen i en omställning till en god och nära vård fortsätter.

Samverkan med civilsamhälle och föreningsstöd är viktig för att nå stadens mål. Under perioden fortsätter arbetet med att underlätta för föreningar att söka föreningsstöd och för nämnderna att följa upp bidragen. Samordningen inom staden fortsätter att utvecklas under perioden.

Stockholms parkanläggningar utgör ett stort värde för stadens invånare och fler parkbesökare och fler funktioner ställer höga krav på både skötsel och investeringar/reinvesteringar, vilket kommer att följas upp särskilt av stadsledningskontoret under perioden.

2.2 Arbete och egen försörjning

Utbildning har fått en allt större betydelse för människor att kunna etablera sig på arbetsmarknaden och de som inte har gymnasieutbildning får fortsatt allt svårare att få ett arbete. Pandemins effekter har bidragit ytterligare till denna utveckling, något som bland annat visar sig i den ökade mängden långtidsarbetslösa. Arbetet med att förbättra skolresultaten samt ge effektivt stöd och utbildning till kortutbildade behöver fortsätta. Kommunstyrelsen, tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser, samordnar och utvecklar stadens arbetsmarknadsinsatser och samlade insatser för förstärkt integration. Den framtagna strategin för arbetsmarknadsåtgärder fortsätter att implementeras och utgör kärnan i stadens arbete under kommande år. Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden kommer bland annat att arbeta med stadens verksamheter för att arbetsplatser tillgängliggörs för arbetsmarknadsinsatser.

Under 2019 startades stadens integrationspakt med näringslivet och under 2021 inrättades Welcome House med en gemensam ingång för ett samlat och effektivt mottagande av nyanlända. Stadsledningskontoret följer upp arbetet och stödjer berörda nämnder med att utveckla arbetet under perioden, bland annat kommer ett särskilt fokus vara på unga utifrån pandemins konsekvenser.

Förutsättningar för att försörja sig själv skiljer sig mellan inrikes och utrikes födda personer. Särskilt svårt har kvinnor födda utanför EU med enbart förgymnasial utbildning. Utrikes

födda kvinnor är en underutnyttjad resurs på en arbetsmarknad där bristen på arbetskraft samtidigt är stor. Stadsledningskontoret stödjer nämnderna i analyserna för att utveckla verksamheten, stärka och prioritera samhällsvägledning och information till nyanlända samt bidrar till arbetsmarknadsinsatser, bland annat Stockholmsjobb, som sänker trösklar till jobb och underlättar inträde på arbetsmarknaden. Även stadens satsning på feriejobb ska ses ur detta perspektiv, som en integrerande faktor och något som gör att skillnaderna mellan ungdomar i Stockholm minskar och individens förutsättningar är samma oberoende av var i staden man bor och går i skolan.

2.3 Boende för nyanlända

Boende för nyanlända är en viktig förutsättning för integration och etablering på arbetsmarknaden och i samhället. Långsiktig planering och förberedelse för de som inte kommit in på bostadsmarknaden efter etableringstiden pågår mellan stadsdelsnämnderna och SHIS. Stadens arbete med bostäder till nyanlända och nyanländas etablering kräver en strategisk och samordnad kommunikation av berörda nämnder och bolagsstyrelser. Migrationsverket har under de senaste åren anvisat färre antal nyanlända och ett lyckat resultat av bostadsvägledning har gett ett behov av färre bostäder. Anpassning till nya behovsnivåer ställer krav på översyn av hyresavtal och behov av samordning mellan nämnder och bolagsstyrelser.

Det råder stor osäkerhet om stadens kommande behov av bostäder med anledning av det osäkra omvärldsläget. Stockholms stad är redo att ta emot de som söker sig från Ukraina till Sverige och Stockholm framöver. Staden inventerar boendesituationen och beredskap utformas i kontakt med de andra kommunerna i länet.

2.4 Trygghet och säkerhet

I april 2021 fattade kommunfullmäktige beslut om ett nytt trygghetsprogram som, tillsammans med säkerhetsprogrammet, blir vägledande för arbetet under perioden. Med utgångspunkt i lokala behov samt en effektiv samverkan med relevanta myndigheter, näringsliv och andra aktörer vidtas relevanta åtgärder för att nå målen. Samarbetet med Polisen och inom Samverkan Stockholmsregionen (SSR) är särskilt prioriterat. Stadsledningskontoret ska fortsatt bidra till att stadens arbete utgår ifrån framtagna lägesbilder samt följer en strukturerad arbetsprocess med orsaksanalyser, riktade åtgärder och kontinuerliga uppföljningar. Organiserad brottslighet förekommer inom flera delar av välfärden. Stadens centrala samordnare i arbetet mot välfärdsbrott bistår i det utökade uppdraget för samtliga nämnder och bolag.

Invånare påverkas direkt och indirekt av återkommande brottsdåd som exempelvis skjutningar, sprängningar och rån mot unga. Stadsledningskontoret leder det stadsövergripande arbete som följer av samverkansöverenskommelsen med Polisregion Stockholm genom en övergripande styrgrupp. Den stadsövergripande beredningsgruppen säkerställer att arbete sker utifrån en tydlig struktur och att de prioriterade samverkansområdena följs upp. Ett särskilt fokus riktas mot stadens utsatta och särskilt utsatta områden genom insatser på bred front. Fokus ska ligga på att utveckla de kommunala kärnuppdragen och mobilisera och samordna nämnder och bolagsstyrelser samt andra aktörer. Trygghetsarbetet ska utgå från lokala behov och en nära förtroendeskapande dialog med medborgare och lokalsamhälle, exempelvis genom att tillsammans genomföra flera trygghetsvandringar.

Staden kommer under perioden fortsatt arbeta med en rad insatser för att förbättra situationen på otrygga platser, till exempel genom ordningsvakter och trygghetskameror. Samverkan med polis, näringsliv och andra aktörer är en naturlig del av arbetet. Trygghetsinvesteringar i den fysiska miljön är en annan typ av insats som kan vara både trygghetskapande och brottsförebyggande. Stadsledningskontoret ska fortsatt samordna, följa upp och intensifiera det arbete som sker lokalt genom platssamverkan i syfte att skapa en trygg, säker och levande stad.

Det brottsförebyggande sociala perspektivet kommer fortsatt att tydliggöras inom flera verksamhetsområden, där framförallt tidiga insatser är viktiga. Utöver centrala områden som individ- och familjeomsorg kan det också handla om exempelvis kultur och fritid, förskola, skola samt äldreomsorg. I kommunövergripande brottsförebyggande frågor inom socialtjänstens ansvarsområde leder och samordnar socialnämnden arbetet med stöd av kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret säkerställer även fortsättningsvis att stadens verksamheter har adekvat kunskap och ändamålsenliga verktyg i arbetet mot våldsbejakande extremism. Ständig kompetensutveckling och internationellt utbyte av erfarenheter är fortsatt viktigt för att öka stadens motståndskraft mot radikalisering och extremism. I samverkan med polisen arbetar staden för att öka säkerheten och förmågan att förebygga och hantera terrorhandlingar. Staden kommer under perioden fortsätta engagemanget inom nätverket Counter Terrorism Preparedness Network (CTPN) där flera storstäder i världen ingår.

Stockholm behöver som landets huvudstad ha särskilt god förmåga att hantera och förebygga kriser och andra händelser där samhället utsätts för yttre påverkan. Arbetet med krisberedskap och civilt försvar knyts därför än mer ihop i en sammanhållen beredskapsplanering i syfte att skapa motståndskraft mot störningar och hantera de utmaningar som följer av det försämrade och osäkra säkerhetspolitiska läget i omvärlden. Det finns ett behov av att påskynda takten i detta arbete.

Stadens säkerhetsprogram ska revideras och beslutas under 2023 i enlighet med nationella riktlinjer. Stadsledningskontorets stöd, styrning och uppföljning av säkerhetsarbetet i stadens verksamheter ska fortsätta stärkas, bland annat utifrån lärdomar av pandemin samt omvärldsutvecklingen. Under perioden ska trygghetspunkter etableras runt om i staden och arbetet med reservkraft och krigsorganisation ska utvecklas.

Arbetet med säkerhetsskydd stärks ytterligare i linje med det nya nationella regelverket. Utbildning, övning och fortsatt utveckling av en integrerad riskprocess är viktiga pusselbitar för ett ändamålsenligt förebyggande arbete. En stadsövergripande risk- och sårbarhetsanalys ska, i enlighet med lagstiftning, fastställas under 2023.

2.5 Näringslivsfrämjande arbete

Stockholms stad behöver fortsätta att utveckla sin kommunala service och myndighetsutövning för att förbättra företagsklimatet och göra det enkelt att starta och driva företag i staden. Stadens näringslivspolicy anger riktningen för stadens näringslivsfrämjande arbete. Under 2024 ska näringslivspolicyn revideras och stadsledningskontoret kommer under perioden påbörja arbetet med detta.

Det näringslivsfrämjande arbetet ska ske mot bakgrund av det nya nuläge som speglar pandemins och det osäkra omvärldsläget effekter på Stockholms näringsliv och hur staden för att bemöta förändringarna arbetar med att växla upp och anpassa det näringslivsfrämjande arbetet.

Den vanligaste kontakten mellan näringslivet och staden är i samband med tillstånds- och tillsynsfrågor inom stadens myndighetsutövning. Ett viktigt fokusområde är att förbättra företagens digitala möte med staden. Utveckling inom kommunikation, information och e-tjänster i syfte att förbättra stadens service och kontaktvägar är särskilt prioriterat.

Att stärka näringslivsperspektivet i staden är en viktig kulturreisa. Perspektivet ska genomsyra stadens arbetssätt och medvetenheten ska öka om varje medarbetares bidrag och ansvar kring näringslivsfrågorna. Under perioden kommer utbildning och kommunikation kring näringslivsarbetet utvecklas och stärkas. Samtliga nämnders och bolagsstyrelserns arbete för att stärka företagsklimat kommer att följas upp genom särskilda näringslivsrapporter i syfte att identifiera framgångs- och utvecklingsområden.

En handlingsplan för att förbättra företagsklimatet fram till 2025 tas fram i samverkan med Stockholm Business Region AB (SBR) och arbetsmarknadsnämnden. Handlingsplanen involverar berörda nämnder och bolagsstyrelser. Vidare kommer trygghetsarbetet med fokus på näringsliv att fortsätta under perioden utifrån påbörjat arbete 2022, se avsnitt 2.4 Trygghet och säkerhet.

Det regionala samarbetet inom näringslivsfrågor inom Stockholm Business Alliance (SBA) ska fortsätta och stärkas, bland annat genom medverkan i NKI-råd och samarbetet över kommungränserna i regionen.

En organisation för servicekedjor för att få fler företagsetableringar och aktörer som bidrar till stadens behov av samhällsfastigheter har implementerats på berörda nämnder.

Stadsledningskontoret stödjer berörda nämnder och bolagsstyrelser i nära samverkan med exploateringsnämnden och SBR som också ansvarar för att utveckla den strategiska kommunikationen kring stadens behov. Kommunstyrelsen och Stockholm Stadshus AB har inrättat ett forum för att följa de projekt som initierats som syftar till att öka styrningen och samordningen och säkerställa erfarenhetsöverföring och kommunkoncernperspektivet. Arbetet ska utmynna i en process som kan implementeras i den ordinarie verksamheten under planeringsperioden samt bidra till att kompetens byggs upp långsiktigt.

Stadsledningskontoret stödjer strategiska processer där samverkan sker med aktörer inom samhällsfastigheter för att verksamhet, lokaler och anläggningar ska utvecklas utifrån stadens identifierade behov. Genom utökat samarbete med externa aktörer på marknaden kan stadens finansieringsbehov minska samtidigt som genomförandeförmågan ökar. Viktig kunskap hos andra aktörer om styrning och uppföljning av projektframtagande, genomförande och förvaltning kan tillgodogöras staden och stärka den egna förmågan inom dessa områden. Att hålla tillbaka stadens investerings- och reinvesteringsvolymerna i det fall kapitalkostnader och räntor ökar är ytterligare ett motiv till att samarbeta mer med privata aktörer.

2.6 Stadsutveckling

En hög takt i bostadsbyggandet är en av stadens viktigaste uppgifter och utbyggnaden av samhällsservice ska ske i takt med tillkommande bostäder. Det är centralt att starta och vidareutveckla nya större stadsutvecklingsprojekt för att säkerställa ett stabilt och årligt tillskott av bostäder, och minska känsligheten för konjunkturer. Ett hållbart samhällsbyggande och en hög bostadsbyggnadstakt kräver en god samordning och styrning av stadens olika processer.

Utifrån de senaste årens läge på bostadsmarknaden och den ekonomiska nedgången i samband med pandemin, har en proaktiv satsning på byggandet av hyresrätter initierats som en del av arbetet med att Växla upp Stockholm. Syftet är att öka antalet bostäder i nyproduktion genom att staden samordnar, utvecklar processer och allokera resurser för att åstadkomma effektiva processer och en snabb hantering. Genom att upprätthålla takten i bostadsbyggandet tillsammans med privata aktörer bidrar också satsningen till sysselsättningen. Stadsledningskontoret leder arbetet genom en styrgrupp med tillhörande arbetsgrupp med representanter från Stockholms Stadshus AB, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

I dagsläget påverkar ett flertal faktorer planeringen för och produktionen av bostäder inom kommunen. Bankernas mer restriktiva förhållningssätt till hushållens finansieringsmöjligheter och lån påverkar framför allt marknaden för bostäder upplåtna genom bostadsrätt. Påverkan på bostadsrättsmarknaden påverkar stadens finansieringsmöjligheter att genomföra projekt där staden har investeringsutgifter. En viktig förutsättning är också att staten bidrar till planeringstakten. Länsstyrelsens långa handläggningstider, ökade krav på redovisning i planskeden och svårighet att väga samman olika statliga intressen fördröjer stadsutvecklingsprocesserna och fördyrar bostäderna. Trafikverkets krav på skydds zoner behöver få en lösning och en generell bättre samverkan mellan stat, region och kommun krävs för att utbyggnadstakten inte ska begränsas. Kapacitetsutbyggnad av nödvändig infrastruktur för kollektivtrafik, el- och kraftvärme behöver också säkerställas för att långsiktigt upprätthålla takten i bostadsbyggandet.

Samverkan är av vikt för att säkerställa en långsiktig utbyggnadstakt av staden. Stadsledningskontoret deltar i styrgrupper för de större stadsutvecklingsprojekten och utvecklar kontinuerligt styrning och uppföljning för att säkerställa beslutsunderlagets kvalitet och öka den koncernövergripande samordningen.

Arbetet med att implementera handlingsplanen för äldrevänlig stad fortsätter. Sex pilotområden har valts ut utifrån handlingsplanen. En tydlig förflyttning planeras inom dessa områden för att bygga och utveckla en äldrevänlig stad som har en tillgänglig och inkluderande stadsmiljö som främjar ett aktivt och självständigt liv. I arbetet behöver forskningen och äldres delaktighet och inflytande ha en framträdande roll i nämnder och bolagsstyrelsers planering och genomförande där äldreombudsmannen fungerar som stöd och vägledning.

2.7 Försörjningsinfrastruktur

Stadsledningskontoret följer och stödjer arbetet med Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen så att projektens ekonomi och framdrift följer avtalens intentioner. En överenskommelse om tidigareläggning av planeringsfasen av objekt inom Sverigeförhandlingen har tecknats för åren 2020–2022. Stadsledningskontoret ska fortsatt

bevaka användningen av förskottrade medel för att säkerställa att projekten följer avtalet. Tunnelbaneprojektet Älvsjö – Fridhemsplan går under år 2022 in i ordinarie projektfinansiering enligt huvudavtalet. Under 2021 tecknades ett tilläggsavtal mellan parterna avseende de ökade kostnaderna för Stockholmsöverenskommelsen. För båda förhandlingarna gjordes också överenskommelser om nya arbetsätt i syfte att öka uppföljningen av projekten avseende kostnad, tid och innehåll.

Vidare samordnar och driver stadsledningskontoret stadens intressen så att regional infrastruktur och kollektivtrafik byggs ut i takt med stadsutvecklingen. Den interna processen för att identifiera framtida infrastrukturbehov utvecklas för att säkerställa en stadsövergripande prioritering. Stadsledningskontoret driver stadens intressen i genomförande av befintliga nationella och regionala infrastrukturplaner och i planeringen inför kommande planer. Stadsledningskontoret ska också samordna stadens insatser för att säkerställa stadsutveckling i områden som berörs av riksintressen och skyddszoner för infrastruktur. Stadsledningskontoret ska under planeringsperioden även bevaka att kollektivtrafik och bytespunkter/terminaler byggs ut i takt med stadens bostadsbyggande.

Kommunstyrelsen har en viktig roll i det strategiska arbetet för en hållbar energi- och elförsörjning för staden. Kapacitetsbrist i transmissions- och regionnäten de kommande åren riskerar att medföra omfattande brister i leveransen av el till lokalnäten. Samverkan med nätbolagen kring deras planer och utvecklade prognoser och analyser är central för att säkerställa en hållbar energi- och elförsörjning på kort och lång sikt. Stadsledningskontoret utvecklar tillsammans med nämnder och Stockholm Stadshus AB processer för planering och genomförande av utbyggnad och förstärkning av elnäten för att möta behoven i Stockholms län så att planerade stadsutvecklingsprojekt med nya bostäder och utbyggd kollektivtrafik kan genomföras.

Stadsledningskontoret följer och stödjer strategiska processer och planer för att tillvarata nya möjligheter med hänsyn till den snabba teknikutveckling som sker samt tillkommande behov i samband med klimatomställningen. I arbetet ingår att utveckla samverkan med näringslivet för att främja lösningar och innovationer i arbetet med elektrifiering inom transportsektorn, som ett led i arbetet för att nå stadens klimatmål. Stadsledningskontoret fortsätter att bidra till stadens samlade arbete med att minska utsläppen från transportsektorn genom elektrifiering. Arbetet med Elektrifieringspakten som startade under 2021 fortsätter och leds av stadsledningskontoret tillsammans med trafiknämnden. Inom pakten samverkar staden med näringsliv och andra nyckelaktörer för att snabba på omställningen till en elektrifierad transportsektor.

Vidare medverkar stadsledningskontoret i utveckling av förutsättningar för ökad flexibilitet i elanvändningen vilket kan ge möjlighet att styra elkonsumtionen på ett kostnadseffektivt sätt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

2.8 Miljö- och klimatarbete

Kommunstyrelsen samordnar stadens miljö- och klimatarbete. En central del för stadsledningskontoret är att stödja och följa upp implementeringen av stadens miljöprogram och klimathandlingsplan för 2020–2023. Under 2022 och 2023 dras slutsatser av uppföljningen inför revidering av dessa styrdokument.

Stadsledningskontoret ska fortsatt verka för att det finns organisation och förutsättningar för att klimat- och miljöarbetet präglas av utvecklade arbetssätt inom innovation, inköp och kommunikation. Effektiv samverkan är centralt för miljö- och klimatarbetet.

Ett viktigt styrinstrument är den klimatbudget med utsläppsbeding som beslutats i *Klimathandlingsplan 2020–2023*. Stadsledningskontoret ansvarar för det utsläppsbeding som tilldelats kommunstyrelsen. Viktiga delar i att uppfylla bedinget är ett framgångsrikt arbete med kommunikation och samverkan i regionen kring klimatfrågor samt att arbetet gentemot regering och EU organiseras på ett effektivt sätt för att möjliggöra styrmedel, stimulera innovation och annan omställning som krävs för att nå målen. En modell för uppföljning av klimatbudgeten tillämpas och vidareutvecklas under 2022 i samverkan med miljö- och hälsoskydds nämnden.

Staden har undertecknat Klimatkontrakt 2030 med staten och bedriver inom detta utvecklingsprojekt inom samverkan med fokus på medborgardialog, klimatinvesteringsplan, digitala stöd samt demonstration av hur hela tekniska system kan ställas om för minskad klimatpåverkan. Staden strävar efter att arbetet med klimatkontraktet ska resultera i förbättrade statliga regelverk, innovation och ökad extern finansiering. Staden har under 2022 ansökt om att teckna klimatkontrakt med EU-kommissionen för att ytterligare stärka extern finansiering och möjliggöra gynnsamma förutsättningar för klimatomställningen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna stadens klimatanpassningsarbete. I december 2021 antog kommunfullmäktige *Handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025* som implementeras och följs upp under planeringsperioden. Handlingsplanen innehåller aktiviteter som syftar till att åstadkomma ett mer systematiskt klimatanpassningsarbete, exempelvis kunskapshöjande insatser, metodutveckling och modeller för kostnads- och nyttoavvägningar, klargöra gränsdragning i olika ansvarsfrågor, intern och extern kommunikation, informationsdelning samt utveckling av samverkansformer. Stadsledningskontoret leder och sammankallar det stadsövergripande klimatanpassningsnätverket som utgör ett stöd i implementeringen.

Extrema väderhändelser har också koppling till stadens säkerhets- och beredskapsarbete och kommunstyrelsen har en viktig roll i att stötta och driva på i arbetet med att hantera identifierade risker.

2.9 Agenda 2030

Stockholms stad ska vara ledande på lokal nivå i genomförandet av FN:s globala mål för miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. *Hållbarhetsrapport 2021* ger en nulägesbild som staden behöver förhålla sig till i utvecklingsarbetet framöver. Rapporten speglar flera samband mellan exempelvis förväntad livslängd, hälsa och utbildning samt hur den ojämställda ohälsan får konsekvenser för livsinkomst och pension. Likaså visar den på att genomförandet av hållbarhetsarbetet behöver präglas av ökad jämställdhet, ökad social inkludering, minskad ojämlikhet och klimatomställning.

Stadsledningskontoret bedömer att den kunskaps- och nätverksbaserade styrningen avseende stadens arbete kring Agenda 2030 som utvecklats under senare år har bidragit till en ömsesidig kunskapsutveckling och ett ägandeskap hos de målsvariga nämnderna.

Under 2022 och 2023 dras slutsatser från uppföljningen av stadens *Miljöprogram 2020–2023*

inför en kommande revidering. Av särskild vikt är att fortsatt utveckla arbetssätt som ger synergier mellan miljömässig och social hållbarhet.

Stadsledningskontoret ska i dialog med nämnder, bolagsstyrelser och civilsamhället ta fram ett förslag till sammanhållet program för mänskliga rättigheter under 2022. Det nya programmet kommer vara ett strategiskt styrdokument för det fortsatta arbetet med samtliga centrala områden inom social hållbarhet och även bidra till att uppföljningen av stadens arbete med mänskliga rättigheter utvecklas.

Under planeringsperioden kommer arbetet med nationella minoriteters rättigheter att fokusera på att utveckla samråden så att de utgör ett relevant verktyg för uppföljningen av hur utvecklingsarbetet fortskrider. Kompetensinsatser behöver utvecklas så att de bidrar till en verksamhetsutveckling som utgår från minoritetslagstiftningen och gynnar utvecklingen av romsk inkludering samt förvaltningsområdet för finska, samiska och meänkieli.

2.10 Evenemang och visningsverksamhet

Större evenemang spelar en viktig roll i återhämtningen efter pandemin. Stadsledningskontoret fortsätter under perioden verka för att staden ingår arrangörssamverkan i linje med evenemangsprogrammet och som ger mervärden för såväl näringslivet som stockholmarna och Stockholms stad. Stockholms stads värdskap för handbolls-VM 2023 för herrar, ishockey-VM 2025 för herrar och potentiellt fotbolls-EM 2025 för damer utgör en viktig signal till besöksnäringen att staden är en aktiv och långsiktig part i den återhämtning som följer efter pandemin.

Upplåtelseverksamheten ska i ökad grad fokusera på kvalitativa evenemang som är särskilt lämpliga att arrangera i just Stadshusets unika och känsliga miljö och som stärker stadens varumärke samt möta ny efterfrågan med en solid och modern utrustning.

Aktiviteterna kopplade till Stadshusets 100-årsjubileum ska lämna ett långsiktigt positivt bidrag till Stadshusets publika verksamheter. Den internationella mottagningsverksamheten i Stadshuset ska fortsatt bidra till Stockholms renommé som en attraktiv kongress- och evenemangsstad.

Innan pandemin hade Stockholms besöksnäring en stark tillväxt vilket avspeglades i en flerårig trend av ökat antal besökare till Stadshusets visningsverksamhet. Återhämtningstakten efter pandemin är svår att förutspå. Visningsverksamheten möter de nya omvärldsförutsättningarna genom att utveckla kunderbjudandet att nå nya målgrupper och med detta fortsatt befästa rollen som ett av Stockholms främsta besöksmål och förvalta och utveckla det kulturarv som Stadshuset utgör.

2.11 Ekonomistyrning, finansiering och inköp

Stadsledningskontoret samverkar kontinuerligt med nämnder och bolagsstyrelser för en effektiv verksamhet och för att uppnå en god ekonomisk hushållning som säkrar en långsiktig balans i ekonomin. Det kontinuerliga arbetet med effektiviseringar, standardisering samt utveckling och innovationsförmåga för exempelvis budget, redovisning och finansadministration fortsätter under planeringsperioden. För att stärka ekonomistyrningen fortsätter arbetet med att utveckla analyser och prognostisering genom projekt Gemensamt planeringsverktyg i Stockholms stad (GPS), se även avsnittet Verksamhetsprojekt.

Inriktningen avseende systemutveckling kommer under perioden inkludera en uppgradering av ekonomi- och inköpssystemet och därefter fortsatt fokusera på automatisering i olika former, vilket planeras enligt ordinarie förvaltnings- och utvecklingsplaner för respektive år. Mot slutet av perioden påbörjas även planering för ny upphandling av ekonomi- och inköpssystem. Nuvarande avtal kan som längst förlängas till och med 2029.

Inom finansverksamheten ligger fortsatt fokus på att leverera kostnadseffektiv lånefinansiering för kommunkoncernens investeringar. Anpassningar av upplåningsverksamheten utifrån förändringar på kapitalmarknaden inom såväl hållbarhetsrapportering som investerarpreferenser genomförs kontinuerligt för att erhålla bästa möjliga lånevillkor. Upphandling av banktjänster (husbank/kontosystem) för hela kommunkoncernen ska ske under 2023.

Utvecklingen av inköpsverksamheten inom offentlig sektor karaktäriseras av en ökad professionalisering och en ökad strategisk betydelse. En av de främsta utmaningarna de kommande åren blir att tillgodose kompetensbehovet inom inköpsorganisationen. Staden har höga ambitioner gällande exempelvis kvalitet, miljö och innovation vilket medför att kompetens kring kravställning samt resurser kring uppföljning behöver tillgodoses. För att säkerställa en god kompetensförsörjning behöver stadsledningskontoret främja utbildning och fortbildning inom området. Detta sker också genom att underlätta för stadens verksamheter att tillhandahålla praktikplatser.

Pandemin har visat på vikten av att kartlägga och värdera strategiskt viktiga försörjningskedjor ur ett riskperspektiv, särskilt med hänsyn till samhällsviktig verksamhet. Det är av vikt att staden tar med sig de lärdomar som pandemin medför för att fortsatt arbeta för att minska sårbarheten inom försörjningskedjorna.

Arbetet med kategoristyrning utgör ett strukturerat arbetssätt för att hantera stadens nuvarande och kommande utmaningar. En fortsatt utveckling av kategoriarbetet är därför centralt för att stadens upphandlingar och inköp ska bidra till att utveckla och främja valfrihet, innovation, kostnadseffektivitet samt hållbarhet.

Stadens it-leverans är komplex och omfattande. Etablering av kategoristyrning inom it-området kommer att ge nya förutsättningar för uppföljning av stadens avtal vilket ska möjliggöra en förbättrad leverantörsstyrning och kostnadseffektiv it-leverans. Staden behöver också förbättra sin beställarkompetens, bland annat genom att utveckla modellen för leverantörsstyrning och avtalsförvaltning, både centralt och lokalt. För att it-leveransen ska förmå möta verksamheternas behov behöver den it-nära leveransen ledas av en verksamhetsnära förvaltning. Modellen är beslutad i stadens nya kvalitetsprogram, men ännu inte fullt ut implementerad. En prioritering de kommande åren bör vara att etablera verksamhetsnära förvaltning för samtliga centrala system och it-komponenter.

Stadsledningskontoret arbetar långsiktigt i en plan för konkurrensutsättning av de outsourcingavtal inom it som stadsledningskontoret ansvarar för utifrån den så kallade försörjningsstrategin. Den behöver uppdateras under kommande år i takt med förändrade förutsättningar och lärdomar från genomförda upphandlingar och införda leveransområden. Uppdateringarna sker som en del i det löpande arbetet med kompletterande styrdokument till kvalitetsprogrammet och inköpsprogrammet.

Dagens avtal för gemensam it-service (GSIT-avtalen) har en första förlängningsmöjlighet under 2023. Som längst kommer dagens avtal att löpa fram till 2029 respektive 2031. Stadsledningskontoret kommer under perioden arbeta med en strategisk inriktning för nästa generation GSIT.

Stadens it-miljö och sourcingsituation ställer specifika krav på hur tjänster till stockholmarna utvecklas och förvaltas, framför allt gällande säkerhetsaspekten. Det kan finnas skäl att utreda behov av ökad egen intern utveckling vilket kan ha potential att öka kvaliteten och sänka kostnaderna för exempelvis penetrationstester, system- och e-tjänsteutveckling.

Stadsledningskontoret kommer fortsatt stödja de fastighetsförvaltande nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete med att utveckla stadens innehav av fastigheter utifrån verksamheternas behov och stadens finansiella förutsättningar. Stadens fastighetsverksamhet ska vara effektiv och en viktig del i detta är att kontinuerligt se över fastighetsinnehav och organisation kopplat till detta.

2.12 Styrning av stadens investeringsprojekt

Styrningen av koncernövergripande och strategiska investeringsprojekt utvecklas kontinuerligt i syfte att åstadkomma en hållbar ekonomisk utveckling och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernperspektiv. Det övergripande syftet är att ge en översikt av framdriften i stadens samlade projektportfölj samt en effektiv och samordnad styrning mot mål, effekter och lönsamhet med beaktande av långsiktiga ekonomiska konsekvenser i form av drift- och kapitalkostnader samt hyror för stadens verksamheter. Forum för nätverkande, styrning och prioriteringar ska utvecklas vidare.

Ett fortsatt fokus är att stödja nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att utveckla kompetens, planering, kontroll och uppföljning av investeringsprojekt i samband med rapportering och inför beslut i berörda nämnder. Under 2021 har lägesredovisningar för de största genomförandeprojekten redovisats särskilt som bilaga i stadens årsredovisning liksom de slutredovisningar som godkänts av investerande nämnder under året har anmälts till kommunfullmäktige. Det är en ny rapporteringsrutin som ska utvecklas de närmaste åren. Under 2021 har även arbetet i stadens nämnders investeringsnätverk återupptagits och kommer att fortsätta under planeringsperioden. I nätverket lyfts prioriteringsarbetet, övrig metodutveckling utifrån budgetuppdrag, kompetensutveckling genom erfarenhetsåterföring samt övriga relevanta frågor.

Investeringskalkyler i tidiga skeden, riskhantering och kvalitetsgranskning av beslutsunderlag i förhållande till avvikelser i planeringen och budgeteringen är prioriterade utvecklingsområden. Under 2021 har metoder för att åskådliggöra långsiktiga räntekonsekvenser, kalkylberäkningsprocenten, och ekonomiska konsekvenser av stadens åtaganden kring medfinansiering av utbyggnad av spårbunden kollektivtrafik utvecklats för implementering i beslutsunderlag under planeringsperioden. Analysmetoder och beskrivning av de ekonomiska konsekvenserna på lång sikt avseende driftkostnader samt hyror är områden som behöver fortsätta utvecklas för att möta förändringar i lagstiftning, regelverk, verksamheten och omvärlden.

Styrmodellen för stadens investeringsprojekt utvecklas kontinuerligt i syfte att effektivisera processer och skapa koncernövergripande synergier. Arbetet med att vidareutveckla mallar och rapporter i systemstödet för stadens investeringsprojekt, SSIP, har återupptagits under 2021 och behöver fortsätta under planeringsperioden. Stadens investerings- och projektstyrning behöver även utveckla metoder för att balansera målsättningen om ökad extern medverkan i utbyggnad av stadens skolor och idrottshallar med ökat fokus på driftkostnadskonsekvenser för stadens verksamheter. Se avsnitt 2.5 Näringslivsfrämjande arbete om samverkan med aktörer inom samhällsfastigheter.

2.13 Lokalförsörjning

Stadsledningskontoret fortsätter arbetet med en stadsövergripande lokalresursplanering i syfte att säkerställa lokaler utifrån ett verksamhetsbehov. Det är viktigt att inom alla delar av kommunkoncernen fokusera på arbetet att effektivisera och hålla tillbaka lokalkostnadsökningarna för att frigöra resurser för prioriterad verksamhet. I arbetet förtydligas externa aktörers möjligheter till medverkan utifrån stadens behov. För att begränsa stadens investeringsutgifter ska projektprocessen för lokaler som påverkar investeringsvolymen utvecklas med tydligare fokus på ekonomistyrning, uppföljning och erfarenhetsåterföring. Under 2022 planeras ett reviderat samverkansavtal med Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) att träda i kraft som kommer att ge förutsättningar för effektiv styrning och avvägningar utifrån kommunkoncernnyttan.

Inom ramen för den samordnade grundskoleplaneringen i Stockholm, SAMS, säkerställer kommunstyrelsen att planeringen motsvarar behoven. Framöver kommer resultatet av detta arbete att inkluderas i den stadsövergripande lokalresursplanen. Stadsledningskontoret fortsätter att verka för att den regionala samverkansmodellen för gymnasieskolan utvecklas för att säkerställa kapaciteten för skollokaler inom gymnasierregionen.

Kommunstyrelsen ska, tillsammans med Stockholms Stadshus AB, säkerställa det stadsövergripande perspektivet vid om-, ny- och tillbyggnad av skolor och förskolor. Detta ska bland annat ske genom stadsledningskontorets stöd till utbildningsnämnden och SISAB i införande av gemensamma beslutsunderlag för skolinvesteringar som ska beslutas av kommunfullmäktige. Arbetet har inletts med ett pilotprojekt under 2021.

Stadsledningskontoret är delaktig i stadens övergripande planering gällande framtida behov av äldreboenden och boenden för personer med funktionsnedsättningar. Genomgående för denna planering är att det finns fokus på externa aktörers medverkan i utbyggnaden och för verksamheten. Externa aktörers medverkan är väl etablerad sedan lång tid tillbaka med bestämd planeringsinriktning inom äldreomsorgen och som anger önskad fördelning mellan kommunalt huvudmannaskap för verksamheten respektive vad som kan ombesörjas av externa aktörer.

För att ge staden förutsättningar att bli en bättre hyresförhandlare och beställare av lokaler gentemot externa parter ska arbetet med att förbättra stadens kunskap och förmåga gällande lokalhyresfrågor fortsätta.

2.14 Kvalitet, innovationer och digitalisering

Nytt kvalitetsprogram

Stadens nya kvalitetsprogram ska ge alla verksamheter vägledning och en gemensam förståelse för stadens ambitioner inom det systematiska kvalitetsarbetet som omfattar ständiga förbättringar, innovation och digitalisering. Det nya programmet kommer att implementeras och kommuniceras till stadens chefer och medarbetare. Under planeringsperioden kommer stadsledningskontorets övergripande kvalitetsarbete att vägledas av kvalitetsprogrammet, dess förhållningssätt och implementeringen av dem. För att lyckas med förbättrings-, innovations- och digitaliseringsarbetet krävs bland annat att staden arbetar vidare med ledarskap och kulturfrågor samt förändringsledning. Stadsledningskontoret arbetar strategiskt med detta.

Ett antal initiativ bidrar till genomförandet av kvalitetsprogrammet, exempelvis framtagande av kompletterande styrdokument inom området it och digitalisering som även på sikt kommer att omfatta en utveckling av metodstöd. Även den strategiska stödfunktionen för digitalisering bidrar till ökad digitalisering i stadens verksamheter i enlighet med kvalitetsprogrammet. Under perioden finns behov av att ta ett samlat grepp om och prioritera digitaliseringen och de teknikområden som är under stark framväxt.

God tillgång till data är en förutsättning för digitalisering, innovation och utveckling. Kvalitetsprogrammet pekar ut god informationshantering som ett viktigt fokusområde för arbetet med kvalitetsutveckling. I linje med kvalitetsprogrammet behöver stadsledningskontoret stärka arbetet med informationshantering genom att utveckla styrning och stöd inom området och växla upp arbetet med den smarta staden. Arbetet med den smarta staden omfattar också etableringen av en central IoT-plattform för att möjliggöra för stadens verksamheter att bli mer datadrivna och utveckla nya och effektivare tjänster, genom insamling av strömmande data via sensorer. Det kräver utveckling av kompetenser, plattformar och investeringar i datakommunikation, till exempel fiber och 5G.

Det nya kvalitetsprogrammet anger att staden ska ha en god arkitekturförmåga, där verksamhets-, informations-, system- och it-arkitektur hålls ihop och samordnas som en helhet. Stadens sammanhållna arkitekturförmåga behöver stärkas, i syfte att ge en stadsövergripande målbild och ramverk för att styra stadens it-utveckling och digitalisering.

Stadens projektstyrning ska säkerställa att effektiva, kvalitetssäkrade och tydliga arbetssätt används vid genomförande av projekt. Under perioden ska stadsledningskontoret bidra till att stärka stadens förmåga att ha kontroll över styrningen och kostnadsutvecklingen av verksamhetsprojekt. För att åstadkomma detta utvecklar stadsledningskontoret projektstyrningen i syfte att bidra till maximal nytta i staden. Då stadens projekthantering är en viktig styrprocess som främjar kvalitet, verksamhetsutveckling, digitalisering och innovation ska det säkerställas att projektstyrningen bidrar till att intentionerna i stadens nya kvalitetsprogram kan uppnås.

Samverkan, lärande och innovation

Arbetet med att styra, stödja och följa upp nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete med kvalitetsutveckling och jämställdhetsintegrering fortsätter. För att säkerställa ett ändamålsenligt stöd för styrning och uppföljning i hela organisationen fortsätter stadsledningskontoret

under perioden att utveckla stadens system för integrerad ledning och styrning, ILS, och ILS-webben.

För att stadens medarbetare ska få inspiration, kunskaper samt möjlighet att lära av varandra och bidra till stadens utveckling genomför stadsledningskontoret Kvalitetsforum Stockholm. Forumet är en del av arbetet med att stärka koncerntänkandet och genomförs 2023 och 2025.

Stadsledningskontoret kommer under perioden fortsätta utveckla undersökningsmetoderna och utöka möjligheterna till digitala undersökningar. Stadsledningskontoret planerar vidare för att under planeringsperioden utveckla dialogen med anhöriga till personer inom stöd och service för funktionsnedsatta (LSS och SoL) och grundsärskolan på ett strukturerat sätt.

För att öka innovationsförmågan i stadens verksamheter fortsätter Stockholm Lab att utveckla arbetet med att stödja verksamheterna i medarbetar- och utmaningsdriven innovation. Det sker genom att erbjuda verktyg och metoder, innovationskunskap och innovationsledarstöd.

I syfte att tillföra stadens verksamheter ny kunskap och kompetens har Stockholms stad under många år haft samarbeten med regionens lärosäten. Staden har också strategiska samverkansavtal med Kungliga Tekniska Högskolan (KTH), Stockholms universitet (SU) och Karolinska Institutet (KI). Staden driver tillsammans med andra regionala aktörer innovationsplatsen Openlab, samarbetsprojektet Digital Futures samt stiftelserna Electrum och Vetenskapsstaden. Stadsledningskontoret kommer fortsatt driva på och stödja samarbetet med regionens lärosäten. Större pågående projekt är stadens samarbete med KTH och Massachusetts Institute of Technology (MIT) om ett Senseable Stockholm Lab för att främja stadsutvecklingen. Stadsledningskontoret leder även arbetet med ett vetenskapligt råd i samverkan med KTH som syftar till att ha utforskande samtal om stadens utmaningar och hur forskningen kan möta dessa. Formerna för samarbetet inom detta avtal utvecklas under en tvåårig försöksperiod.

Utveckling inom it och digitalisering

EU har höga ambitioner inom digitaliseringsområdet där ny lagstiftning väntas inom områden som AI, öppen och delad data, säkerhet, digitala identiteter och intyg. Stadens styrgrupp för informationssäkerhet fattade i slutet av 2021 ett inriktningsbeslut som innebär att staden tills vidare inte kan införa Microsoft 365 eller andra amerikanska molntjänster, detta på grund av den reglering om tredjelandsöverföring av personuppgifter som finns i dataskyddsförordningen (GDPR). Det kommer fortsatt vara angeläget för staden att följa utvecklingen när det gäller tredjelandsöverföringar av personuppgifter.

De juridiska förutsättningarna påverkar även möjligheterna att möta upp stadens verksamheters behov av moderna och väl fungerande lösningar. Staden behöver fortsatt arbeta för att utveckla den digitala arbetsplatsen med nya tjänster vilket kommer att påverka samtliga medarbetare och övriga slutanvändare, beroende på omfattning kommer även stadens systemägare påverkas.

Det säkerhetspolitiska läget och cyberkriminalitet har gett många länder inklusive Sverige en kraftigt förändrad hotbild, en utveckling som väntas fortsätta. Som följd skärper EU ytterligare kraven på informationssäkerhetsarbetet i samhällsviktig verksamhet genom kommande lagstiftning (NIS-direktivet 2.0). Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska

säkerställa resurser och kompetens för ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete. En grundläggande och allmän kompetens om informationssäkerhet behöver finnas hos varje medarbetare. Arbetet med informationssäkerhet blir viktigt under kommande år för att säkerställa att staden vidtar tillräckliga skyddsåtgärder. Den funktion för att stärka stadens incidenthanteringsförmåga (CERT-funktionen) som införs kommer att behöva förstärkas och utvecklas under de kommande åren.

Utvecklingstakten inom it och digitalisering har de senaste åren varit hög, bland annat på grund av pandemins effekter. Med fler verksamheter som digitaliserar sina processer och ökade volymer i befintliga plattformar och system ställs krav på funktionalitet, prestanda och säkerhet i stadens plattformar, infrastruktur och tjänster. För att hantera de ökade kraven behöver staden genomföra satsningar, vilket kräver finansiering. Bland annat finns behov av nya och kompletterande typer av plattformar, ökad kunskap och förmåga samt it-tjänster. Detta inkluderar en förväntad utveckling inom områden som IoT (olika smart stad-lösningar), artificiell intelligens (AI), automatisering och maskininlärning.

Pandemin har bidragit till ett ökat användande av digitala tjänster och Stockholmarnas förväntningar på stadens tjänster har ökat. Behovet av digital samverkan regionalt, nationellt och internationellt har dessutom ökat och fortsätter öka. I linje med kvalitetsprogrammets förhållningssätt behöver staden utveckla och förstärka förmågan att sammanhållet, sömlöst och effektivt erbjuda digital service till stockholmare och näringsliv. En del av detta är att säkerställa krav på tillgänglighet samt följsamhet mot EU-direktivet om en gemensam digital ingång (Single Digital Gateway). Ett arbete pågår med att ta fram en kontaktstrategi, vilket kommer att kunna styra utvecklingen inom området framöver.

Fortsatt modernisering av stadens sociala system

Projekt Modernisering av sociala system har pågått sedan 2016 och avslutas 2022. En stegvis förflyttning mot moderna teknikval är nödvändig om staden ska kunna möta verksamheternas och omvärldens krav på it, digitalisering och informationshantering. Under projektet har en målarkitektur med tillhörande förändrings- och livscykelplan tagits fram. Omfattande utveckling krävs även efter projekts avslut för att nå upp till en modern standard för verksamhetssystem. Exempelvis behöver rutiner och arbetssätt tas fram och ändamålsenliga fora för samverkan och objektförvaltning behöver etableras. Stockholmarnas krav på tillgänglig digital service behöver inkluderas i utvecklingsarbetet. Avtalen för de standardprodukter som ryms inom sociala system kan inte förlängas längre än till 2026 och arbetet med att ersätta dessa system behöver påbörjas under perioden.

Den nya socialtjänstlag som föreslagits av utredningen Framtidens socialtjänst och den nya lagen om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation kommer att ha stor påverkan på utvecklandet av nya arbetssätt inom omsorgen samt på underhåll och utveckling av sociala system och dess tjänster.

2.15 Personalstrategiskt arbete och kompetensförsörjning

Ur ett samlat arbetsgivarperspektiv är kompetensförsörjningen den viktigaste frågan för en effektiv verksamhet med hög kvalitet. De utmaningar som pandemin medfört för såväl ledarskap som medarbetarskap har tydliggjort vikten av att stärka kompetensutvecklingsinsatserna och fortsatt stödja stadens verksamheter i det. Rörligheten är den främsta

anledningen till rekryteringsbehoven och det är därför fortsatt prioriterat att arbeta med utvecklingsinsatser för att behålla medarbetare och säkerställa kompetens. En central fråga är därför hur resurser för kompetensutveckling långsiktigt kan säkras. Utmaningar kring kompetensförsörjning/-utveckling inom olika områden under planeringsperioden kommenteras i berörda avsnitt.

Det råder fortsatt brist på vissa verksamhetskritiska yrkesgrupper vilket bland annat riskerar att leda till ökad löneglidning. Det är brist på yrkesutbildade på gymnasienivå som till exempel barnskötare, vårdbiträden, undersköterskor och stödassistenter vilket får till följd att staden som arbetsgivare behöver ta ansvar för att erbjuda grundutbildning. Nyexaminerade behöver i många fall en allt mer omfattande introduktion och även handledning, vilket bland annat påverkar produktiviteten. Kompetenskrav förändras över tid, närmast inom LSS med införande av titlarna stödpedagog, stödassistent och stödbiträde samt äldreomsorg där poängkraven förändras för vårdbiträden och undersköterska blir en skyddad yrkestitel.

Chefsförsörjningen är i vissa delar kritisk och ett systematiskt arbete kring chefsutveckling och chefers arbetssituation förstärks.

För att staden ska agera som en förebild som offentlig arbetsgivare krävs tydliga, gemensamma HR-processer, tydlighet i ansvar och befogenheter lokalt och centralt samt rätt kompetens i HR-organisationen. Det är också viktigt att frågor om arbetssituation, arbetsmiljö och anställningsvillkor hanteras professionellt, tydligt och transparent. Stadsledningskontoret har en nära och aktiv dialog med stadens HR-chefer och genomför introduktionsprogram för nya medarbetare inom HR samt olika utbildningsinsatser för målgruppen så att de kan stödja stadens chefer i arbetsgivarrollen.

Prioriterat under 2022 är att stärka arbetsmiljökunskaperna och uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vidare kommer förändringar i LAS samt kollektivavtalen, nytt pensionsavtal och omställningsavtal under året. Arbetssätt behöver fortsatt vidareutvecklas i dialog med lokal HR och fackliga organisationer för att säkerställa ett långt och hållbart arbetsliv.

Arbete med planering för anslutning av HR-systemen till det nya systemtjänsteavtalet kommer att ske under 2022. En fördjupad utredning av reella behov av kompetensverktyg för stadens verksamheter initieras under 2022.

En sammanhållande planering av hur HR-systemen långsiktigt ska tillgodose verksamheternas behov av systemstöd inom HR-området kommer under perioden fram till 2024 att tas fram. Under perioden löper också avtalet för stadens centrala rekryteringsstöd ut och planering inför upphandling startar under 2022 för upphandling 2023 och införande 2024.

Möjligheten att ansluta stadens förvaltningar till SKR/Addas förmånsportal Mina förmåner undersöks för ett eventuellt införande under senare delen av treårsperioden. Utredning av organisation och bemanning av förvaltningsorganisationen för Utbildningsplattformen initieras under 2022. Fortsatt utveckling av stadens utbildningsplattform kommer att ske under perioden i syfte att stödja kompetensutveckling och en lärande organisation.

2.16 Internationellt arbete

Den globala urbaniseringstrenden bedöms vara fortsatt stark kommande år. Lokala beslutsfattaress roll blir allt starkare på den internationella arenan och inom EU. Stockholms stad delar med sig av erfarenheter, smarta lösningar och arbetssätt och hämtar i sin tur hem kunskap och goda exempel som hjälper staden att utvecklas och stärkas i en allt hårdare internationell konkurrens. Stadsledningskontoret kommer fortsatt verka för att staden söker nya strategiska och relevanta internationella arenor för samverkan. Omvärldsbevakning och omvärldsanalys nyttjas för att förstärka, förbättra och förklara stadens position inom prioriterade utvecklingsområden.

Stockholms stad påverkar EU-lagstiftning och andra internationella processer för att möjliggöra en positiv utveckling för Stockholm och stockholmarna. EU-kommissionens höga ambitioner med den europeiska gröna given ger möjligheter för staden och kräver fortsatt hög bevakning av EU-kommissionens förslag och utveckling i lagstiftande frågor såsom energi, klimat, hållbar mobilitet, miljö, cirkulär ekonomi och digitalisering. Den stadsinterna samordningen i det gemensamma påverkansarbetet fortsätter att stärkas och de kanaler som finns nyttjas effektivt. Sveriges ordförandeskap i Europeiska unionens råd 2023 nyttjas på bästa sätt och Europaparlamentsvalet 2024 finns med i stadens planering.

Utlysningar inom EU:s fonder och program ger under programperioden nya möjligheter för Stockholms stad att ta del av relevant medfinansiering för att möjliggöra strategiska utvecklingsinsatser. Staden avsätter nödvändiga resurser för att samverka, bevaka, söka och driva EU-finansierade projekt samt implementera dessa i ordinarie verksamhet.

Utvecklingen av den internationella besöksverksamheten fokuserar på positionering, verksamhets- och kvalitetsutveckling i linje med den internationella strategin och i samverkan med stadens förvaltningar och bolag.

2.17 Strategisk kommunikation

Tillgänglighet och användarvänlighet är ledord i utvecklingen av stadens digitala kanaler och tjänster. I linje med kvalitetsprogrammets förhållningssätt utvecklas och förstärks stadens förmåga att sammanhållet, sömlöst och effektivt erbjuda digital service till stockholmarna och näringslivet, utifrån stadens kommande kontaktstrategi. Extra hänsyn tas i arbetet till personer som av olika anledningar har svårt att navigera i det digitala landskapet och där kontaktcenter och medborgarkontoren är exempel på viktiga aktörer.

Hög förmåga till kriskommunikation kräver ständig utveckling och övning. Stadens samlade förmåga till såväl egen, effektiv kriskommunikation som ett aktivt deltagande i kriskommunikationsarbetet inom ramen för SSR utvecklas och övas kontinuerligt.

Ett allt mer polariserat samhällsklimat och en hårdare samtalston ställer stora krav på en aktiv, tydlig och tillgänglig kommunikation och förtroendefulla relationer mellan staden och stockholmarna. Stockholms stad som trovärdig informationskälla förutsätter dels välinformerade medarbetare och chefer, dels en stabil och säker teknisk infrastruktur. På så sätt stärks stadens förutsättningar att med saklig, relevant och sammanhållen kommunikation till exempel möta förekomst av vilseledande information.

Samverkan i stadsövergripande frågor fortsätter under perioden, till exempel stadsutveckling, trygghet, näringsliv, miljö och klimat samt arbetsgivarvarumärke. Med perspektiven i Agenda 2030, innovativa angreppssätt, tillsammans med akademierna, kan staden ligga i framkant och stärka invånarnas möjligheter till hållbara livsstilsval. Den strategiska internkommunikationen bidrar också till en organisationskultur som bejaktar nytänkande och förändring i linje med kvalitetsprogrammet.

Stadens digitala ekosystem fortsätter att utvecklas med fokus på kvalitet och informationssäkerhet. Det gäller dels stadens egna system, dels hur staden använder till exempel sociala medier. Ny lagstiftning och andra förändrade regelverk på området kräver särskild kompetens, kompetensutveckling, nya arbetssätt och nya verktyg, exempelvis EU-direktivet om Single Digital Gateway för företag.

Ett nytt intranät med användarvänlighet och verksamhetsnytta i fokus utvecklas på en stabil plattform. Stadens externa webb fortsätter att utvecklas med fokus på att förstå målgruppen ännu bättre. För att öka möjligheten för målgrupperna att få relevant information kopplat till den service man efterfrågar utvecklas e-tjänsten Mina sidor.

2.18 Juridiskt stöd

Stadsledningskontoret ger råd till stadens förvaltningar och bolag inom samtliga för staden förekommande rättsområden. De största områdena är fastighetsrätt, socialrätt, skoljuridik, upphandling, kommunalrätt samt offentlighet och sekretess. Generellt förväntas mängden av de juridiska ärendena att öka under planeringsperioden liksom komplexiteten.

I stadens arbete med digitalisering är det viktigt att i ett tidigt skede involvera juridisk kompetens för att möjliggöra den planerade utvecklingen och för att skapa goda rättsliga förutsättningar inom exempelvis dataskydd. Detta är särskilt viktigt vid exempelvis automatiserat beslutsfattande eller användning av AI och IoT.

Den nya socialtjänstlagen och ny lag om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation som båda väntas trädas i kraft i januari 2023 kommer att kräva interna utbildningsinsatser för att möjliggöra juridisk rådgivning, stöd och utbildning till stadens medarbetare som arbetar med dessa frågor. Det finns även ett behov av en översyn av stadens riktlinjer.

Stadens centrala visselblåsarfunktion ska finnas på plats i juli 2022. Arbetet inom funktionen måste följas under planeringsperioden, särskilt vilka typer av ärenden som kommer att vara aktuella, mängden ärenden och ärendenas uppföljning.

2.19 Kontorsintern kompetensförsörjning

Med kommande periods fokus på utveckling av verksamheten i kombination med pensionsavgångar ökar rekryteringsbehovet inom områden där konkurrensen om efterfrågad kompetens är hög. Arbetet med säkerhet, informationssäkerhet och dataskyddsförordningen behöver fortsatt stärkas och kontorsintern kompetens inom området identifieras och säkerställas under planeringsperioden. En större nyrekrytering av extrapersonal till visningsverksamheten kommer att behövas för att ersätta de medarbetare som lämnat verksamheten under pandemin.

Den samlade nyttan av breddinförandet av eDok i staden under 2022 kan komma att medföra att resurser inom stadsledningskontoret kan frigöras för andra uppgifter.

2.20 Samverkan med regioner, myndigheter och andra aktörer

Stockholms stad samverkar kontinuerligt med sin omvärld i syfte att utveckla den egna verksamheten och stärka Stockholms position. Stadsledningskontorets samverkan med exempelvis SSR kring krisberedskap och med lärosäten för att främja innovationer kommenteras i berörda avsnitt ovan.

Stadsledningskontoret ska fortsatt verka för effektiva samarbetsformer med Region Stockholm kring regionala utvecklingsfrågor. Stadsledningskontoret ser att regionen har en viktig roll i arbetet med att undanröja tillväxthinder och att det finns behov av bland annat smidigare och snabbare processer för framtagandet av regional utvecklingsplan för Stockholm (RUFSS). Stadsledningskontoret ser också behov av samverkan i fler konkreta projektsamarbeten inom miljö- och klimatfrågor. Även dialogen och samverkan kring strukturfondspartnerskapen och tillhörande beredningsarbete rörande ansökningar samt information om utlysningar kan vidareutvecklas.

Stadsledningskontoret ska fortsatt vara pådrivande i att Stockholms stad har ett samlat koncernperspektiv i samverkan med enskilda kommuner, Stockholm Business Alliance (SBA), regioner, kommunförbund och nationella myndigheter.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Stadens ekonomi är beroende av hur samhällsekonomin utvecklas eftersom finansieringen till största del kommer från skatteintäkter. En förstärkning av konjunkturen bedöms ge en uppgång för de beskattningsbara inkomsterna och därmed växer också det kommunala skatteunderlaget. Pandemins påverkan på konjunkturen är dock fortsatt en osäkerhetsfaktor liksom det osäkra omvärldsläget.

Nedanstående budget för perioden 2022–2024 är beslutad i kommunfullmäktige. Budget för planåret 2025 är oförändrad jämfört med 2024. Under perioden kan stadsledningskontorets budgetbehov komma att påverkas av beslut som kommunfullmäktige fattar, varför viss osäkerhet kring resursbehovet finns.

Stadsledningskontoret Mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Driftverksamhet				
Kostnader	1 508,1	1 492,5	1 483,0	1 483,0
Intäkter (-)	- 47,6	- 47,6	- 47,6	- 47,6
Netto	1 460,5	1 444,9	1 435,4	1 435,4
Investeringsplan				
Utgifter	2,0	2,0	2,0	2,0
Inkomster	0	0	0	0
Netto	2,0	2,0	2,0	2,0

3.2 Investeringar

Stadsledningskontoret bedöms ha behov av en investeringsbudget på två miljoner kronor per år under planeringsperioden. Investeringsbehovet är i övrigt begränsat och består främst av utrustning till Stadshusets lokaler.

3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt)

Projekt GPS

Stockholms stad driver ett utvecklingsarbete, projekt GPS (gemensamt planeringsverktyg i Stockholms stad), för att förbättra den ekonomiska budget- och prognosprocessen inom förvaltningarna. En del i detta är att tillhandahålla ett smart process- och systemstöd till stadens chefer, projektledare och ekonomifunktioner.

I årsredovisningen för 2019 fick kommunstyrelsen i uppdrag att påbörja en central upphandling. Under 2021 har upphandlingsarbete genomförts. Projektets plan är att teckna avtal med tilldelad leverantör under våren 2022 så att leverantören kan påbörja planering och gemensamt arbete med införande under sen vår/höst 2022. Kommunstyrelsen har medgivits finansiering om 50,0 mnkr för projektet för år 2020–2022, som dock planeras att förlängas till 2024. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.

Projekt SIKT2

Projekt SIKT2 har i uppgift att ta fram och införa nya samt avveckla befintliga avtal inom ramen för nuvarande SIKT-avtal. Projektet har slutfört upphandlingar för telefonitjänster, systemtjänster samt programvaror och licenser samt tecknat nya avtal med de leverantörer som tilldelats kontrakt. De nya leverantörerna kommer att genomföra aktiviteter för både teknisk och funktionell etablering av den nya leveransen. Leverantörerna ska etablera processer och samverka med stadens förvaltningsorganisation och övriga leverantörer.

Alla centrala system och plattformar kommer att överföras till den nya leveransen. Under överföringsperioden är möjligheterna att genomföra förändringar och utveckling i dessa begränsade. Befintliga avtal och tjänster ska avvecklas, både vad gäller teknik, funktioner och processer. Det kräver samarbete mellan befintliga och nya leverantörer. Denna del av införandet pågår enligt plan till mitten av 2023.

Nästa steg i införandet är att överföra de system som idag omfattas av befintligt avtal för GSIT förvaltningar och bolag till det nya avtalet för systemtjänster. Planeringen startar under 2023 och aktiviteter för genomförande startar tidigast 2024 och beräknas pågå till mitten av 2025.

Smart stad

Stockholms vision om en innovativ och smart storstad anger att Stockholm ska vara bäst i världen på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Portföljen smart stad initierades 2017 i samband med kommunfullmäktiges beslut om strategin för Stockholm som en smart och uppkopplad stad. Arbetet med den smarta staden växlas upp under 2022 i och med införandet av det nya kvalitetsprogrammet som ersätter strategin. Under 2021 tillfördes ytterligare medel bland annat för realiseringen av det nya kvalitetsprogrammet och utveckling av stadens it-system. En styrgrupp har etablerats för styrningen av detta arbete för åren som kommer.

Portföljen omfattar idag ett antal projekt såsom en samordnad informationsarkitektur, stadens samordning rörande AI samt ett flertal verksamhetsdrivna projekt i stadens förvaltningar. Det stora arbetet för att möta upp framtida krav på den smarta staden drivs inom ramen för projekt IoT Stockholm som omfattar upphandling och införande av en central IoT-plattform samt stöd i etableringen av verksamhetstillämpningar. Projektet håller även samman ett antal utredningar gällande organisering, finansiering och ägarskap som rör utestående frågor kopplat till bland annat informationshantering, datakommunikation, sensorer och nödvändig fiberutbyggnad. För att möjliggöra för stadens verksamheter att bli mer datadrivna och utveckla nya och effektivare tjänster som bidrar till den smarta staden krävs en fortsatt utveckling inom området.

4 Lokalförsörjningsplan

4.1 Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen syftar till att säkerställa att verksamheten på kort och lång sikt har tillgång till de lokaler som krävs för att klara verksamhetens uppdrag och för att på ett förebyggande sätt säkra tillgången till lokaler.

Stadsledningskontorets lokalbehov är förhållandevis konstant. Det kan behövas några omflyttningar eller utökning kopplat till att Stadshuset är skyddsobjekt och att det sker ett val i september 2022. Efter valet kan verksamheter tillkomma och behov av extra lokalytor kan tänkas uppstå.

Stadsledningskontorets receptioner används också av andra såsom Stockholms Stadshus AB, revisionskontoret och valnämnden.

4.2 Planeringsförutsättningar

Beroende på valresultatet hösten 2022 kan behov av extra lokalytor uppstå.

4.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Hyreskostnaden bedöms vara relativt konstant de närmaste åren då endast mindre förändringar förväntas.

4.4 Samverkan

Stadsledningskontoret har två receptioner. En dygnet runt bemannad reception i Stadshuset och en reception i Hantverkargatan 3D på kontorstid. Dessa receptioner används även av andra såsom Stockholms Stadshus AB, revisionskontoret och valnämnden.

4.5 Kommunal verksamhet - annan än pedagogisk verksamhet

Nuläge 31 januari 2022

Stadsledningskontorets lokaler består av administrativa lokaler samt restaurangytor. De administrativa ytorna består av kontorslokaler, festvåning, förråd och sammanträdesrum. Kontorsytorna på Hantverkargatan 3A–H utgör 4 976 kvm och fackliga lokaler utgör 1 060 kvm.

Stadshusets lokaler om 24 231 kvm används enligt tabell nedan.

Lokal, yta	Kvm	Kommentar
Kontor (inklusive sammanträdesrum om 560 kvm)	12 381	
Förråd	1 159	
Angöringsytor	560	Avser angöringsyta in till Ragnars skafferier och kolgården.
Festvåning och tornet	7 391	
Restaurang och kök	2 740	Hys ut till restauratör enligt tjänstekoncession.
Total	24 231	

Lokalbehov för annan kommunal verksamhet

Inte aktuellt för stadsledningskontoret.

Planerade lokalförändringar för år 2023-2030 (första planeringsperioden)

Arbetet med att anpassa lokalerna i Stadshuset efter verksamhetens behov pågår löpande för att kunna kombinera funktionalitet med Stadshusets kulturvärde. Det är i dagsläget svårt att anpassa lokalerna i Stadshuset efter verksamhetens behov. Behoven innebär att man behöver installera teknisk utrustning och ljudisolering vilket är en utmaning i och med att Stadshuset är kulturmärkt. Av denna anledning behöver stadsledningskontoret tillgång till lokaler som är mer verksamhetsanpassade. Planering finns att ta över fler kontorslokaler på Hantverkargatan 3A-B. Detta är beroende av att den nuvarande förvaltningen som sitter i dessa lokaler flyttar sin verksamhet till andra lokaler. Planering finns också att flytta posthanteringen från Stadshuset till lokaler på Hantverkargatan 3F.

De fackliga lokalerna är under utredning och planeras att avvecklas delvis. Kostnaderna för fackliga lokaler måste fördelas utifrån nyttjandegrad av såväl andra förvaltningar som av de centrala fackliga organisationerna själva. Tillhandahållandet av lokaler för fackliga företrädare kan effektiviseras genom samverkan mellan förvaltningar.

Planerade lokalförändringar för åren 2031-2040 (andra planeringsperioden)

De fackliga lokalerna är under utredning och planeras att avvecklas helt eller delvis, se ovan.

4.7 Övrig information

Lokaler vars hyresavtal är uppsägningsbara inom tre år

Eventuella förändringar utifrån hyresavtal som är uppsägningsbara under perioden hanteras inom ramen för den löpande planeringen och hanteringen av hyresavtal.

Särskild redovisning av vissa lokalprojekt

Inte aktuellt för stadsledningskontoret.

5 Övriga redovisningar

Inga övriga redovisningar är aktuella.